

ONYE-AGHA QMA

II Timotì 2: 1-26.

IHE-ÒMÙMÙ 415

Nke Ndi-etiti

AMAOKWU IBU N'ISI: “Som hujukò anya dì ka onye-agha qma nke Kraist Jisus” (II Timotì 2:3)

Onye Na-eje Ozi

Jisòs si na Ya “abiagh ka ejere Ya ozi, kama ka O je ozi” (Matiu 20:28), nke pütara na Q bijara ịbü onye na-ejere ndi ọzø ozi. Nime Akwùkwo Ozi nke Luk 22 :27 ka edere okwu ụfodụ nke Jisòs : “Mu onwem di n’etiti unu ka onye nēje ozi,” nime Ndi Filipai 2:7 ayi na-agụ na Jisòs “nara udi nke oru”. Ndi nile na-eso Jisòs na-eme-kwa otù ihe ahụ. Ndi Kraist nile, ma ha bụ ndi ukọ-Chukwu ma ha abụghị, bụ ndi orù n’ezie. Nke mbụ, ha bụ ndi orù nke Onye-nwe-ayị na-eme kwa ihe O kwuru. Mgbe Pol na-edegara Ndi Filipai akwùkwo ozi, ọ kpọro onwe-ya na Timotì “ndi orù nke Jisus Kraist” (Ndi Filipai 2:1). Akwùkwo Iwu kwuru sị na Jehova chọrọ ka ụmụ Isreal “fe Jehova bú Chineke-gi Ọfufè” site n’obi ha nile na nkpuru-obi-ha nile (Deuteronomi 10:12). Onye dere Abụ Qma kwuru si, “Werenu ọñụ fe Jehova ọfufè (Abụ qma 100:2). Nke abụ, ndi na-eso ụzø Jisòs nwere mmiasi n’ijere ndi ọzø ozi, n’ihi na ha nwere ịjhụ-n’anya nke Chineke na obi-ha. Ndi Kraist na-ekpe ekpere nye ndi Kraist ibe-ha nye kwa ndi na-amaghị Jisòs. Ha na eburita ibu na-anyị ibe-ha (Ndi Galetia 6 :2). Pol kwuru sị : “Otú ayị nwere oge, ka ayị nälụ ezi ihe n’ebé madụ nile nọ, ma ka ayị nälụ ezi ihe karisia n’ebé ndi ezi na-ulø nke okwukwe-ayị nọ. (Ndi Galetia 6 :10). Jisòs kwuru sị, “Ma onye dikasiri uku n’etiti unu gābụ onye nējere unu ozi (Matiu 23 :11) ; ya mere ndi ahụ na-ejere Jehova na madụ ozi bụ ndi agurụ na ndi dì uku. Q bụ ogbere dì ebube bụ ịbü onye na-ejere Onye-nwe-ayị ozi. Chineke kwere nkwa sị : “N’aru ndi-orùm ndikom na n’aru ndi-orùm ndinyom ka M’gawusa ụfodụ nime Mọ nkem na mgbe ahụ, ha gēbu kwa amuma” (Olu Ndi-ozi 2:18).

Onye Agha

Onye na-ejere Chineke ozi bụ onye na-esonye n’igwe ndi agha nke Jehova. Nime Baịbụl edere ọtụtụ ihe banyere ndi otù Kraist bụ kwa ndi agha-Ya. Ekwensu bụ onye iro ayị, ma ayị adighị ejị ègbè, na ọgba ègbè di iche iche, na ụgbọ elu, na ogbunigwe we luso ya agha. Adighi ahụ ngwa agha ayị anya kama “ha sitere na Chineke” (II Ndi Körtint 10:4). Jisòs bụ Onye-isì nke nzoputa ayị (Ndi Hibru 2:10), Q na-edu kwa ayị rue mmeri “imegide jbü-ndi-isì nile, imegide ichi-isì nile, imegide ndi-onwe-uwa nke ọchichirị a, imegide ndi-agha mọ nke ajo ihe n’ebé di n’elu-igwe” (Ndi Efesos 6:12). Mgbe ọ fofurụ nwa-oge tụtụ ọnwụ Pol erue, o kwuru sị, “Agbasiwom ngba qma ahụ, agbasiwom ọsọ ahụ, edebesiwom okwukwe ahụ” (II Timotì 4:7). Pol alụwo agha nke ime mọ ahụ ma ọ nogidere na izi-ezi n’ebé Onye-nwe-ayị nọ. Q gwara Timotì si “Som hujukò anya, dika onye-agha qma nke Kraist Jisus” Isoro n’ibụ onye agha abụghị maka onye ahụ chọrọ ibi ndụ na achoghi nsogbu. Ana azụ ndi agha taa rue ime ka arụ ha gbasie-ike. Ha na amụta otù apụrụ isi di ndụ n’oge ihe siri ike. Ha na amughari ihe ọmụmụ nke arụ-idi-ike ha na azụ kwa ije n’ike, na iwere ume ha nile, n’ihi na nke a ga-eme ha ka ha kwesi ekwesi mgbe ha jeruru ebe di-ike di iche ihe.

Ọzùzụ

Ha ga-amụta otù esi alükota olụ n’otù dika otù-ndi n’ihi na n’ubochị taa ọ na-ewe ọtụtụ madụ n’igba egbe ndi di arọ na kwa otùtụ ngwà-agha ndi ọzø onye ọ bụla na-agbali-ike –ya maka mmeri na ndụ ndi otù ha. Pol kwuru si, “N’ihi nka ka m’nwere ntachi-obi n’ihe nile n’ihi ndi arọpụtara, ka ha onwe-ha we rue kwa nzoputa nke di nime Kraist Jisus ya na ebube ebighi-ebi” Q dì ulø akwùkwo ndi pụrụ iche maka ọzùzụ ndi-agha ebe ha na enwe ọzù izu-oke n’ihe nile banyere ilụ-agha. Ndi agha nke Chineke na-amụ ihe igosi onwe-ha dika ndi Chineke nwapụtaworo, ndi-olụ nke ihere na-apụghị ime, “ndi nēkwuzi okwu nke ezi-okwu ahu”. Ọ bụghị nanị Baịbụl ka ha na-amụ kama ọtụtụ na-amụ kwa ihe banyere ịbü abụ na ihe-omụmụ ndi ọzø nke pụrụ inyere ha aka ịbü ndi bara n’ihe n’etiti ndi agha nke Chineke. Onye-nwe-ayị nwekwara ọzùzụ nye ndi-agha Ya. Q na akwado ha site n’inye ha ulé na mnwalé di iche ihe nke ga-eme ka ha tükwasị Ya obi n’oge oké mwute. Ndi-agha nke Jehova na-akwado onwe-ha site n’ikpe ekpere, na-igụ ma buru kwa Okwu Chineke n’obi, site na ịchụ ndụ-ha dika àjà nye Ya, na site kwa n’ilụrụ Onye-nwe-ayị olụ. Q dì ọtụtụ

qlu di iche iche ndi agha nwere ilu. Ufodụ ndi kwasiri ntukwasi-obi ma nwe kwa anya udo ka ànà-eweli elu ibu ndi isi nye ndi ozq. Dika onye-agha na-alusi qlu ike na-amukwa akwukwò otù a ka ana-enye ya qnqd di elu. Pol ka ndigwara Timoti ka o kuziere ndi ozq ihe nile o mrtara n'aka Pol ka ndi ozq ahu nwekwa ike kuziere madu ndi ozq. Le otu ayi nwere obi ekele nye Chineke n'ihi na Q na-enye ayi oghere ilur Ya qlu, na ikosa akukq nke Qzi-oma nye ndi ozq. Oge nke omum ihe di, emesia Q ga-apo ụfodụ ka ha bürü ndi nkuzi na ndi ukq-chukwu inyere ndi ozq aka ibu ndi-agha kwasiri ekwesi nke Jisq.

Nrube-isi

Otu nime ihe ndi mbu onye-agha ga-amuta bu irube isi nye atumat na iwu nile. Ma-qburu na o mebie atumat ma-qbu iwu o bula apur iweput ego site n'ugwo qnwa-ya, apur iweput oghere o nwere na njeghari ya na enweghi mgbochi na mbu, apur inye ya qlu karja na mbu, ma-qbu enyezue ya ahuh ndia nile. Otu aka ah Jehova choro ka ndi-agha-Ya bürü kwa ndi na erube-isi. Nime Iwu nke enyere Um Isreal ekwuru si na edebewo ngozi na qbpbq qnq n'iru ha-- ngozi nye n'ihi nrube-isi ma qbpbq-qnq nye n'ihi nnupu-isi (Deuteronomi 11:26-28). Onye-nwe-ayi kwere nkwa si, "Genu nti olum, M'gabu-kwara unu Chineke, unu onwe-unu gäbukwaram otu ndi... Ka o we diri unu nma" (Jeremaia 7:23). Nime Ndi Hibru 5:9 ayi na-agu na Jisq ghoro "ndi nile nñna Ya nt Onye nñwetara ha nzoputa ebigh-ebi" O bürü na onye-agha adighi erube-isi nye atumat na iwu di n'etiti ndi-agha taa, o puru inata nchupu site n'qlu ndi-agha. N'otu aka ah kwa, ndi na enupuru Chineke isi anoghi-kwa n'otu ndi-agha Ya ozq.

Nroputa

Mgbé eduru umu okoro nta baa n'agha, ma-qbu ha denye aha ha na akwukwò ndi-agha ha ana-arapu ihe nke ha nwere na mbu wee were ihe nke ndi-agha róputara nye ha. Uwe na ihe oriri-ha ka ndi Goment ga enyezu ha. Ha ga-na-eyi uwe ndi-agha, na-eri nri ndi-agha, na-ehi ura na ebe obibi ndi-agha, na-agbaghari n'ugbo-ala ndi-agha, ana-enye kwa ha ike ime ihe nt ndi ozq. Chineke akwadowo-kwa ihe nye ndi-agha-Ya. N'ihé nke mqq, ndi-agha-Ya yi uwe qcha nke bu "ezi omume nile nke ndi nsq (Nkpughe 19:8). Ndi-agha Ya na-eri nri nke mqq ahu nke Chineke na-enye ha. Jisq sirí, "Mu onwem bu nri di ndu nke siri n'elu-igwe ridata: o buru na madu erie ụfodụ nime nri a, Q gadi ndu rue mgbé ebigh-ebi" (Jon 6:51).

Ngwa Agha

Ndi qchich nke obodo na-eweta ngwa-agha ahu nke ana-enye ndi-agha n'obodo ayi, o bu kwa Chineke na-eweta ngwa agha ahu nke ana-enye ndi-agha nke Onye-nwe-ayi, O dighi onye o bula ga-ewere onye-agha ahu nke na-ejighi ngwa agha dika ezi onye agha. Otu aka ah onye-agha abughi ezi onye agha nime ndi-agha nke Jehova rue mgbé o nwere ngwa-agha nke Chineke. Nime Ndi Efesq 6:11 ayi na-agu, "Yikwasinu ihe-agha nke Chineke ka unu we pu iguzogide ihe nile ekwensu nñzuputa". N'otu ebe ogugu a ka edeputara ụfodụ nime ngwa agha nke Chineke na-enye ndi-Ya; "ezi-okwu ke úkwu unu,...ihe-agha nke nñgbochi obi bu ezi omume,...nkwadebe nke bu ozi qma nke udo yikwasinu n'ukwu unu,...ota nke bu okwukwe,...okpu-agha nke bu nzoputa;... mma-agha nke Mq Nsq nke bu okwu Chineke" (Ndi Efesq 6: 13-17). Ngwa-agha nke ndi qchich na-enye ndi-agha abughi nani maka nchebè ha, kama ka ha we lukwa ezi qlu. O bu kwa n'ihi ilu ezi qlu a ka Chineke ji na-achø ka ndi-agha Ya na-ecche nche na-ekpe kwa ekpere ka ha wee nweta kwa ihe nile nke Chineke kwadoro ha- Pol kwuru okwu banyere echiche a n'uzo ozq: "Onye-qlu-ubi nke nadogbu onwe-ya n'olq aghagh ibu uzq kere öke na nkpuru-Ya". Ölee otu onye o bula ga-esi kq akukq banyere ima mma nke Ozi Oma na ngwa-agha-Ya di itu-n'anya ma qburu na ya-onwe-ya enweghi ha nime onwe-ha?

Mgbochi

"O dighi onye-agha o bula nñtuhi onwe-ya n'ihe nke ibi-obi a" Mkpuru okwu ah "nñtuhi" bu m kpuru okwu di mkpa nye onye-agha nke Eze. O bu idø-aka-na-nti, o püta-kwara mgbochi. Nwakorobia ma-qbu nwa-agboghobia nke na-atughari uche n'olq o puru ilu na ndu a ga-arorø qlu nke ga-enye ya oge ilur Onye-nwe-ayi, Jehova qlu. O dighi onye o bula puru ilu qlu ya nke qma dika ezi onye-agha nke Onye-nwe-ayi ma-qburu na qlu nke ndu a na-ewere echiche ya nile, na oge ya, na ume ya nile.

Mmeri

Mgbe Ụmụ Isreal chorọ igafe Osimiri Uhie ahụ, egwu türü ha n'ihi ndi-agha di ike nke Fero, ma Moses kasiri ha obi si ha, “Jehova gēburu unu agha, ma unu onwe-unu gāgbā nkītī” (Opupu 14:14). Mgbe ha rubere-isi ha wee nwee mmeri. Chineke buuru ha agha ọtụtụ ubó meri-kwa na agha nile ahụ. Ma eleghi anya mgbe Devid weputara onwe-ya iluso Golaiat agha, Devid chetara otú Jehova si lịara Ụmu Isreal agha. Ndi-agha nke Ụmụ na-átu egwu maka mbá nke onye Filistia ahụ, ma Devid siri, “Mu onwem nēwere aha Jehova nke usu nile nke ndi-agha biakute gi,... ọ bugh mma-agha na ube ka Jehova ji azoputa : n'ihi na Jehova nwe agha nka” (I Samuel 17:45,47). Unu ga-echeta otú Jehova si lịara Devid agha wee me ka nkume ahụ wee mata Golaiat n'egedege-iru-ya, o we da kpue iru n'ala. Devid gburu Golaiat n'ihi na Jehova nyere ya aka mgbe ọ tükwasiri Jehova obi. Taa Jehova na enye kwa ayi mmeri na agha ayi nile, lee kwa ka obi ekele ayi ra nye ya maka inye-aka na nkwal Ya nile ! Ọ mara ndi bụ ndi nke-Ya na ndi ahụ na-atukwasi-obi, “nka bụ kwa nmeri nke meriworo uwa : bu okwukwe-ayi” (Jon 5:4). Onye agha nke Jehova mara na ọ pughị ime ihe ọ bụla ma Jehova edughi ya, ma o nwere otuto n'obi-ya nye Jehova maka mmeri ahụ. Ọ pürü ikwu dika Pöl sị, “Ma ekele diri Chineke, onye nēnye ayi nmeri site n'aka Onye-nwe-ayi, Jisus Kraist (I Ndi Kɔrint 15:57).

AJUJU

1. Ölee otú madụ ga-esi bụru onye-agha n'etiti ndi agha nke Jehova ?
2. Önye bụ onye-ndù nke nzoputa ayi ?
3. Önye bụ onye-iro ayi ?
4. Gịnị ka madụ ga-eme ka o wee jikere isoro n'etiti ndi-agha nke Jehova?
5. Ölee ụdị ngwa-agha nke Jehova nwere maka ndi-agha-Ya?
6. Kpqq aha ihe isi ahụ bụ ihe agha nile nke Chineke (Ndi Efesos 6:14-17).
7. Gịnị mere onye-agha ji ewuzuga onwe-ya na ntụhị n'ihe nke ibi obi a?
8. Ölee otú madụ ga-esi mma ihe igosi onwe-ya dika onye-qlụ nke Chineke nwaputaworo?
9. Mezue okwu a nke Pöl kwuru: “Agbasiwom ngba.....” (II Timoτi 4:7).
10. Kowá ihe okwu a pütara: “Onye-qlụ-ubi nke nādogbu onwe-ya n’qlụ aghagh ibu ụzọ kere ereké na nkpuru-ya”.